ՀՅԱՍ–ԲԵՂՎԱ ԱԽՐԻ–ՅԿ–ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԱԼԱԹԱՆԿԱ–16–ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ–1865

ՕՆ ԻՇԽԻԽՆՃԻՒ ՍԷՆԷ–ՆԻՍԱՆԷՈ–ՑԼԵ–ՀԱՅՐԱՍԱ ԷՐԹԷՍԻ–4–ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ–1865

ՄԷԾ ՄՈՒՇԱՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշ պու Մէշմուայը հավատիս, հեր հաֆթա ճումաա էրթէսի կիւնլէրի տաղրթլյանաղ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ	140 ղուրուշ
Ալթը այլըղը քէղալիք	70 „
Իւշ այլըղը քէղալիք	40 „
Վէ պիր նուսխէսու	3 „

Տաշրալար իշխան պէհեր նուսխէսու փոսթախանէ նիզամը մուշիրլիկնէ իւճրէթ ալնաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իրանթլան պէհեր սրրաֆ պիր տէֆթէր 3 ղրշ.
Իքի տէֆթա իշխան պէհեր տէֆտարնա . . 2 „
Իւշ տէֆթա իշխան պէհեր տէֆտարնա . . 1½ „
Իւշ տէֆտարան զիատա օլան, մի ղայիթ օտղան իրանամ իշխան այրընա բազարդեղ օլունուր։
Տաշրալարան կէլէն մէքթուպ վէ իրանթլան բոսթա մէսաբիֆլէրիթ։ Կէնտիրլիքլէրին իշղիրինէ օլտուղու պու մահալան պէյան օլունուր։

ՕՍՄԱՆԻԱՅԻ ԲՕԼԻՊՈԼԻՍԻՆ, ՊԵԼԼԷՏԻՆԻՆ, ՎԷ ԻԼՄԻՆԻՆ

ՎԷՔ ՄԷՎԼԱՏԸԼ ԽԱՖՐԱՅԸ ՍԱՅՐԻԲԻՆԻՆ ՄԻՒՐԹԱԼԻՈՎ ՊԱՏԱՂԻԹՔ

ԱՍԻԹԱՆԷ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՀԱՎԱՏԻՍԹԸ ՏԱԱԽԻԼԻՑԷ ԻԼԱՆԱԹԸ ԲԷՍՄԻՑԷ

Պու տէֆա պիհիքմէթիսի Ալլահ Թաալա պիր չօգ ախվանմըզը միւասապ, վէ անլէրին թէէսիրի հալը ֆէլլաքէթ իշթիմալլէրի իլէ ճիւմլէյի տիւչարը էլէմ վէ ըսթըրաղ իսէն, հարիգի քէպիրին մուճիպ օլտուղու խասարը քիւլլիւնիւն, միւքեաֆաթը սահիհինի, ճէնապը վահիպ իւլ ամթայանը ինհան պույուրտաղը տերքեար իսէտէ, պիլճիւմլէ թէպաանը փէաէրը միւշֆիգ վէ մէրհամէթքեարը օլան, վէլլենիմէթը պիմինէթիմիզ Փատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին, գալպը մէրահիմ ճալիպլի ճէնապ միւլիւքեանէլէրի. շու վագտան մէլալ էֆզատէն պիթթապի հէր քէստէն ալյատէ միւթէէսիր վէ մէլալ օլտուղունատան, միւհիմմէթէն միւտապէնին շիմտիլիք մէհմատ մէքէն թախֆիֆի ղուրուրէթը հազրէլէրի, իրատէի մէրհամէթ ինֆատէսիլէ, խազինէի խասսատի Շահանէտէն մէպալիլի վաֆիրէ ինայէթ պույրուլմուշ օլմաղ իլէ, պունուն եօլու իլէ թագսիմի տէրաէթ օլուպ, շու գատար քի իշպու հատիսէի քէսարէթ պահէնին մազարաժլանատան զալիէն մատուն գալան, վէ եախոտ հալնճա իգթիսատը օլան էհտապը հավիսէթ վէ միւրիւվվէթ թէրաֆլանատան տախի ամէէը ֆագը վէ խալիրատաէ սուզան օլան, վէթանատաշլարըմըզա վէլէվ ճուղի օլսուն մուամէնէթ օլունմասը ֆէրիզէի տիյանէթ վէ ինանիկէթ օլտուղունա պինէն, օլ վաղիֆէի նազիֆէի խֆայէ խահիշքեար օլան զէվաթը խայրլէնին, արզ իլէյէճէքլէրի մուամէնէթը նագախէյի ախզ վէ թէսլիմ իլէ, էհլը իհթիյաճէ թագսիմ իթմէք իւզրէ, Պապը Ալիսէ թէրթիպ օլունան գօմիսիօն վէ սանարզա թայէին օլունան ադանին էսամիսի տիր քի պէր վէճհը ամի պէյան օլունուր։

ՐԵԻՍ

Խարիճէկ նազրը ուպուհէթլու տէվլէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի։

ԱԶԱԼԵՐ

Մէճլիսի վալա րէիսի ուպուհէթլու տէվլէթլու Ֆեամիլ բաշա հազրէթլէրի։

Մէճալիսի Ալիսէյէ մէմուր տէվլէթլու Ֆաղ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի։

Օսպիթէյէ միւշիրի տէվլէթլու Մէհէմմէտ բաշա հազրէթլէրի։

Մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Ռէմիլ բաշա հազրէթլէրի։

Մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Դապուլի բաշա հազրէթլէրի։

Սուտուրու իւզղամանէն վէ մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի։

Մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Ֆաղ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի։

Մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Թէվֆիտ էֆէնտի հազրէթլէրի։

Թէշրիֆաթիի խարիճէկ ութուֆէթլու Ռեամիլ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի։

Թընղը օղլու սահատէթլու Յովհաննէս էֆէնտի հազրէթլէրի։

Տիվանը մուհասէպաթ ազասընատան սահատէթլու Աբիսթիսի պէյ հազրէթլէրի։

Աշրաֆ իշխան պէհեր նուսխէսու փոսթախանէ նիզամը մուճիպլիգնէ իւճրէթ ալնաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իշ պու տէֆթերլէր պիր գօմիսիօնա արզ օլունուպ, տիկեր ճանիպանէն տաֆսիլ ճէրիանլեր վէ զաղէթալէրտէ պունէն իրան օլաճաղ տրը, վէ տավսիրի մէղբիւրէնին պիրինէ միւթաալիգ օլ մայրզ տա խանէ իթմէք խսթէյէնլեր. վէրիլճէքլերի ագճէյի պունլարընը հեր գանղսընա իթատ քէնտուսի իշխան սուհուլէթ պուլուբ խսէ, օրայա կէօթիւրտիւրիւ հալտսէ գապուլ իտիլէճէք տիր։

ՏԷՖԹԷՐ ԱԼԱՆ ԳԵԼԵՐ.

Պապը Ալիսէ սէտարէթլիւղմա վէ տիվանը տատվի.
Նէզարէթի ճէլիլէի խարիճէկ վէ մէճլիսի վալա տաիրէլերի.
Պապը Ֆէթվաբէնտի.
Պապը Մէրահիէրի.
Թէրսանէի ամիրէ.
Թոբխանէի ամիրէ.
Նէզարէթը Մալիյէ տաիրէսի.
Լոհտամը ումումիյէ էմանէթի տաիրէսի.
Թիճարէթ նէզարէթի տաիրէսի.
Պապը Օսպիթիյէ տաիրէսի.
Խազինէի խասսա տաիրէսի.
Լիվագաֆը Հիւմայուն նէզարէթի տաիրէսի.
Մաարիֆ նէզարէթի տաիրէսի.
Ռուսումաթ էմանէթի տաիրէսի.
Շէհիր էմանէթի տաիրէսի.
Փոսթախանէի ամիրէ տաիրէսի.
Թէլեղրաֆխանէ տաիրէսի.
Խանէ վերէճէք սարրաֆան իշխան, էանաֆ լոնճասը օտասը.
Խայրիյէ վէ Լուբրա թիւճճարը իլէ բօլիճաքլար իշխան, Թիճարէթխանէ տաիրէսի.
Պալաթա սարրաֆանը, վէ թիւճճարը էճնէպլիյէ իշխան Պանդալի Օսմանի տաիրէսի.
Հեր էանաֆ իշխան, քէնտուլէրինին լոնճա օտալարը։

Պու քերե պէգազալիլյահու թաալա, վուգու պուլան հարբքի քէսպիրատ միւհիմմէրէք օլանլարատան, միւհիմմաճէյի սընֆքնա իտանէ օլունմագ իւզրէ, Պապը Ալիսէ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունատաղը իլան դրլանմըշ իտի, պիր գօմիսիօն պիլճիթիմա էսհապը միւրիւվվէթ թէրտիլէրինանէն արզ օլունաճաղ մուամէնէթին էմրը իսթիհսալինի վէ սուրէթը թէվզիինի, պիրէթրաֆ լէտելիւզաբերէ թահսիլ հագգընատա, պէր վէճհը ամի գարար վերիլմիշ տիր։

Շէյլէ քի, հեր տաիրէ իտարէտէ, պաշգա պաշգա պիր տէֆթէր պուլունատուրուլաճաղ վէ օ տաիրէյէ մէնսուպ օլան դէվլէթ վիրէճէքլերի իտանէյի օրայա թէսլիմ իյլէյէճէքլէր տիր, պու տաիրլէր պէհեր կիւն ախզ վէ գապը իյլէտիքլերի նօգուսի վիրէնլէրին իսմ վէ շէօհրէթլերինի վէ մրգտարը իտանէսինի հավի օլան միւֆրէտաթ տէֆթէրլյլէ պէրապեր, Պապը Ալի, խազինէի էվրագ տաիրէսինէ վազ օլունան սահարզա կէօթիւրիւպ, իլմ ու խապէր ախզյլէ, մէմուրլերինէ թէսլիմ իտէճէքլեր տիր։

Վէ սահարզ թէրտիքնատան տախի մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան, սէմուհէթլու թէվֆիտ էֆէնտի հազրէթլերի.

Թէշրիֆաթիի խարիճէկ ութուֆէթլու Ռեամիլ պէյ էֆէնտի հազրէթլերի.

Թընղը օղլու սահատէթլու Յովհաննէս էֆէնտի հազրէթլերի.

Տիվանը մուհասէպաթ ազասընատան սահատէթլու Աբիսթիսի պէյ հազրէթլերի.

Աշրաֆ իշխան պէհեր նուսխէսու փոսթախանէ նիզամը մուճիպլիգնէ իւճրէթ ալնաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իշ պու տէֆթերլէր պիր գօմիսիօնա արզ օլունուպ, տիկեր ճանիպանէն տաֆսիլ ճէրիանլեր վէ զաղէթալէրտէ պունէն իրան օլաճաղ տրը, վէ տավսիրի մէղբիւրէնին պիրինէ միւթաալիգ օլ մայրզ տա խանէ իթմէք խսթէյէնլեր. վէրիլճէքլերի ագճէյի պունլարընը հեր գանղսընա իթատ քէնտուսի իշխան սուհուլէթ պուլուբ խսէ, օրայա կէօթիւրտիւրիւ հալտսէ գապուլ իտիլէճէք տիր։

ՏԷՖԹԷՐ ԱԼԱՆ ԳԵԼԵՐ.

Պապը Ալիսէ սէտարէթլիւղմա վէ տիվանը տատվի.
Նէզարէթի ճէլիլէի խարիճէկ վէ մէճլիսի վալա տաիրէլերի.
Պապը Ֆէթվաբէնտի.
Պապը Մէրահիէրի.
Թէրսանէի ամիրէ.
Թոբխանէի ամիրէ.
Նէզարէթը Մալիյէ տաիրէսի.
Լոհտամը ումումիյէ էմանէթի տաիրէսի.
Թիճարէթ նէզարէթի տաիրէսի.
Պապը Օսպիթիյէ տաիրէսի.
Խազինէի խասսա տաիրէսի.
Լիվագաֆը Հիւմայուն նէզարէթի տաիրէսի.
Մաարիֆ նէզարէթի տաիրէսի.
Ռուսումաթ էմանէթի տաիրէսի.
Շէհիր էմանէթի տաիրէսի.
Փոսթախանէի ամիրէ տաիրէսի.
Թէլեղրաֆխանէ տաիրէսի.
Խանէ վերէճէք սարրաֆան իշխան, էանաֆ լոնճասը օտասը.
Խայրիյէ վէ Լուբրա թիւճճարը իլէ բօլիճաքլար իշխան, Թիճարէթխանէ տաիրէսի.
Պալաթա սարրաֆանը, վէ թիւճճարը էճնէպլիյէ իշխան Պանդալի Օսմանի տաիրէսի.
Հեր էանաֆ իշխան, քէնտուլէրինին լոնճա օտալարը։

Պու քերե վուգու պուլան հարիգատ միւհիմմէրէք օլանլարատան, միւհիմմաճէյի սընֆքնա իտանէ օլմագ իւզրէ, Թէրաֆը էշրեֆը հազրէթը սէտարէթբէնահիսէ վէ կէրեք թէշքիլ պույրուլան գօմիսիօն ճանիպի Ալանանէն իթա պույրուլան մէպալիլէն սէֆիթէրի տիր։

Օսմը հազրէթը սէտարէթբէնահի	80000
Խարիճէկ նազրը ուպուհէթլու տէվլէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի	75000
Մէճլիսի վալա րէիսի ուպուհէթլի տէվլէթլի Ռեամիլ բաշա հազրէթլէրի	75000
Մէճալիսի Ալիսէյէ մէմուր, Ֆաղ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի	250000
Օսպիթիյէ միւշիրի տէվլէթլու Մէհէմմէտ բաշա հազրէթլէրի	20000
Մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Ռէմիլ բաշա հազրէթլէրի	5000
Մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան տէվլէթլու Դապուլի բաշա հազրէթլէրի	5000
Սուտուրու իւզղամանէն վէ մէճլիսի վալա ազաի քէրամընատան սէմուհէթլու Թէվֆիկ էֆէնտի հազրէթլերի	2000
Թէշրիֆաթիի խարիճէկ ութուֆէթլու Ռեամիլ պէյ էֆէնտի հազրէթլերի	10000
Թընկը զատէ սահատէթլու Յովհաննէս էֆէնտի հազրէթլերի	15000
Սրրաֆը սարրաֆը սահատէթլու Գէորգ պէյ հազրէթլերի	25000
Տիվանը մուհասէպաթ ազասընատան սահատէթլու Աբիսթիսի պէյ հազրէթլերի	25000
Սրրաֆը զատէ սահատէթլու Պողոս պէյ։	25000
	612000

ՄԷԼՈՒԸ ԼՈՐԴ.

Հեր սէնէ պու վագրթլար քօլիթիգա հավատիսլերի նէսարէթ իւզրէ օլտուղու միսիլլիւ, պու սէնէ տախի պէյլէ իսէ տէ, պիր իքի այման Լորոբատա պիր պէյիւճէք քօլիթիգա ֆուրթունասը զահուր իտէճէյի տախի, պաղը էրպաղը վաղգուֆուն քէշֆի տիր։

Պու էանատէ պիրինճի տերէճէտէ Լորոբայը մէշղուլ իտէն մէսէլէ Շլեզվիկ Հոլշթայն տուգալիգլարը հագգընատա Աբսթրիա վէ Պրուսիա պէյլէնինտէ ադա օլունան ահտնամէ տիր։

Իքի տեվլէթ տախի մէճպուրը օլտուլար պու ահտնամէյի մէյանա գըգարմայա, ըսքին պունուն նէշրի տախի քիմսէյի միսսիսիէրիհ իտէմէտի, ինանրի զաղէթալար պաշլարալար տէմէյէք, պու նէշր օլունան ահտնամէտէն մատատ, տէվլէթլէյն պէյնինտէ պիր տէ պիր կիզլի ահտնամէ վար. վէ պու կիզլի ահտնամէնին վարլըգընը պէյանէ տախի գանատաթ իթմէյիպ նէ օլտուղունու տախի սեօյլէյէնլէր պուլունատա, վէ պունատան զաղէթալէր պէյնինտէ պիր միճատաէլի ուսմուսյէ զահուր իթմէք քի, էմսալի նատիրէն կէօրիւմիւշ տիր. վէ պիր ազ տահա պէյլէ կիտէր իսէ, Ալամանլար իշխան զիատէ լագըրտը իտէր նէթիճէքիմ ճէնկ իտէր պիր միրէթ տիր տէյէպիլէճէյիզ։

Հեր նէ հալ իսէ, ահտնամէնին իւզերինէ նէ Ալման մէճլիսի նէ տէ Լորոբանը պէյիւք տեվլէթլերի, հէնիւզ ըսմէն վէ մէյատանա պիր շէյ սեօյլէյէմէյիպ, Ալման մէճլիսի իշի ալթը հաֆթա կէրեկսէ պըրագմիշ տրը. Լորոբա նէ տէյէճէք, հէնիւզ նամալիւմ։

Իքինճի բատէտէ օլան մէսէլէ Օսմա մէսէլէսի տիր, պիր թէրաֆտան Իթալիա իլէ Օսմանը արասը կիմիտիքճէ աշըմագտա օլուպ, տիկեր թէրաֆտան Ֆրանսըզ տեվլէթի. սաքերինի Օսմանան չըգարմայա թէտարիք կէօրմէյէ պաշլըր, շիմտիլիք ալթը ա-

լայ ասքերին էքի ալաչը կէրի տէօնէ-ճէք օլուպ, Թայինաթ վերէնլերէ քէյֆիյէթ խապէր վերիլմիշ տիր տէ-նիր։

Պաշդա պիր քէյֆիյէթ տահա Ը-մա իլէ Իթալիանքն արասընը կէրէյի կիպի սօուԹմուշ տուր։

Ամբիմ օգտուղու վէճհ իլէ, Ը-օրԹէկիզ գրալընքն գրալիչասը, Իթա-լիա գրալը ՎիգԹօր Իմմանուէլին քէ-բինէսի տիր։ Կէչէն այքն իլինտէ Ը-օրԹէկիզ գրալընքն պիր երքէք էվլատը տիւնեայա կէլտի, պու չօճուղու վաֆԹիզ իԹմէք իչիւն, տէտէսի Վիգ-Թօր Իմմանուէլ կնչահայրլըքընա ը-ղու բրէնս Իմէտենին կնքահայրլըքընա միւսաատէ օլունմուշ տուր։ Բէֆիլ-յէթի Ը-օրԹէկիզ գրալը, Ֆրանսա իմբէրաԹորու Նաբօլէոնա եաղարդ-տա, Նաբօլէոն կնքահայրլըքը քէնտի-նի գապուլ իսթիպ, պու մէսէլէյի գաբաԹմըշ տըր։

Միւշարալէյհ բրէնս Իմէտ տա-խի պու էնատէ Սպանիատա օլուպ, Հաղի իլէ Սպանիա գրալիչասընը կէօ-րէճէք օլսուզունատան գրալիչա իլք էվվէլ Իթալիա գրալիչէԹինի Թանը-յըպ, վէ ՎիգԹօր Իմմանուէլին էք-չիսինի Իթալիա էլչիխի կիպի Թանը-յըպ, պունուն ագիրինատէ Իթալիա էլչիխի տախի բրէնսի գրալիչայա իպ-բաղ իտէճէքմիշ, վէ արալըգտա պիր տէ պիր տամամլըգ սէօհպէթի չըգ-մըշ տըր։

Նիհայէթ Իսքա հաղրէԹլէրի, հոկտեմբեր այքն իպԹիտալէրինատէ ագտ իտէճէյի գօնխրոտա մէճլիսին-տէ Իթալիա իւզէրինէ նուԹգ իտէ-ճէյինատէ, ալէմ պու նուԹգա տախի մունԹազըր տըր։

Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ զազէԹալէրի Ը-օրմուԹհտա Ֆրանսըզ տօնանմա-սընա Ինկիլիզտէն օլան իքբամար վէ շէնլիքլէր իլէ տօլու տուր։ Նաբընըզ Ինկիլիզ տօնանմասը, մավի, պէյազ, վէ գըրմըզը իւչ եիւզ պին գանտիլ տէն զիատէ եագմըշ տըր, ահալինին տօնանԹըզը գանտիլէր տախի պունա-նան պաշդա տըր։

Պու մունհապէթ վէ իԹԹիֆագ ալամէԹլէրի, ռումդան Ամերիգայա ֆիքր աղնաԹմագ տըր տէյէնլէր տա-խի չօզալմագտա տըր։

Իւրոբա զազէԹալէրի, Ուլահ Պուզման հավասիսաԹը իլէ տախի տօչու տուր։ Բրէնս Պուզա վէ հիւ-քիմէԹի հագգընտա պէօյիւք պէօ-յիւք չիքեայէԹլէր վար, հէմէն պիւ-Թիւն պէօյիւք տէվլէԹլէրին նաղարը տրգգանԹը Ուլահ Պուզանտա տըր տէնէք, հագիգէԹը հալտէն ուզագ գալմայը։

Պագտա մէմլէքէԹէնին տախիլի ինԹիհալէրի շիմալիք ապէր գուվ-վէԹի իլէ Թէսբին օրմուշ տուր։ Լա-քին Թօփ վէ Թիւֆէնք իսկեաԹընը ասհապը բօլԹիրգա մագտուլ ԹուԹ-մամագտա տըր։ Վէ պու ղազատէ ճա-նիպի Պասը Էլտէն Պուզա պէյ հաղրէԹլէրինէ չէտիճէ պիր էմնա-մէ տախի եագընտա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Ֆրանսըզ իմբէրաԹորու վէ իմբէ-բաԹորիչասը Պարիչ համամլարընա կիԹմիշէր վէ հոկտեմբերին իւքէլ ին-նէ գատար օրատա գալաճագբար տըր տէնիր։ Նիհայէթ Բօնթ Ասընինին վէ ֆաԹընտան պէրու միւնհէլ օլան գավանին մէճլիսի բիասէԹի, ճիւմլէ-նին մունԹազըր օլսուզու վէճհ իլէ Բօնթ Վալէվսքիյէ վերիլմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԹԻՆԵՎԻՆ

Մէճլիսի Վալա ազալըզը, Իզմիր վալիսի սապրգ Ղապուլի Փաշա հաղ-րէԹլէրինէ։

—Ինկիլիզ գրալիչասընին մախսուս-մէրի բրէնս Ալֆրէտ ՍիսԹանէյէ կէնէ-մէք իւզրէ իքէն, տէրուենինտէ միւ-լազիմլիք խըզմէԹի իլէ պու լունտուզ-զու Բագուն նամ պէյլիք վարօրու Ը-օրսմուԹհա ճէչի օլունտուզունատան բրէնս տախի ՍիսԹանէյէ կէլմէքտիր-նի ԻնկիլԹէրրայա ավտէԹ իԹմէյէ մէճ-պուր օլմուշ տուր։

— Լէնի Ինկիլիզ էլչիսի Լորտ Լայնս տախի անճագ հոկտեմբերին իգբէրինտէ ՍիսԹանէյէ կէլէպիլէճէք տիր։

— Ռուսիա սէֆիրի ճէնէրալ Իկնա-Թիէֆ հաղրէԹլէրի, հարիքըզտէլէրէ իանէ օլմագ իւզրէ իւչ պին ֆրանգ կէօնտէրմիշ տիր, վէ Ռուսիա սէֆա-բէԹի մէմուրլարը տախի 150 լիրա։

— Տարը շուրայը ասքէրլէր բէյիսի ՍաֆվէԹի բաշա հաղրէԹլէրի, միւ-Թէվէֆա Օսման բաշանըն եէրինէ Միվէյիշ գանալը մէսալնի իչիւն Սը-սրբա մէմուր Թային օլունաճաղը Ի-շլԹիլիր։

— ԼէվանԹ Հէրալտտա շու հա-վատիսի օդուրուզ։ Հալէպտէ գօլէ-բա իլէԹի ղուհուրինատ վալի Միւ-բէյեա բաշանըն գօրգուպ Հօմս Թէ-րաֆընա գաչարը, Թէլէղրաֆ իլէ պու Թէրաֆա պիտիրիլմիշ իտի։ Պա-պը Էլի ճանիպինատէն վալի բաշա հաղ-բէԹլէրինին պու հարէքէԹի Թահսին օլունամայրպ, վէ Թէքարիրէ տախի շայեան կէօրիւլիւպ, սէրիան Հալէ-պէ ավտէԹ իԹմէսի պաԹէլէղրաֆ քէնտիսինէ էմր պույրուրմուշ տուր։

— Սէվասթ օբօլ գալէսինին էհէմ-միյէԹի գալմատրգտան օրրա, Ռու-սիա սէվլէԹի Ազագ սէնիպի պօղազը օլան Լէնի գալէ պօղազընա պէօյիւք իսԹիհքեամ վերմէքտէ օլսուզունատան պու պատտէ ԼէվանԹ Հէրալտտա շու վէճհ իլէ եազըրը տըր։

"Ռուսիա սէվլէԹի պու անէտէք Լէնի գալէ պօղազընա օն պէշ միլիոն ռուպլի սարֆ իԹմիշ տիր եանի պէշ եիւզ գըրդ պին քէսէ ագճէ, եախօտ էքի պուչուգ միլիոն լիրա։ Պու գա-լէէր հէնիւզ էն պէօյիւք չապատան օլարագ սէօրԹ եիւզ բարէ շէչիտնէ-լի Թօփ իլէ միւսԹահքէմտիր։ լաքին իլէրիւտէ պու Թօփ իւչ գաԹ տահա զիատէլէԹիրիլիպ, գալէ մունհաֆա-զա օրունուզատան մատտա միւհիմ-մաԹը հարպկէ մահզէնէրինի տախի հէր տիւշմէն հիւճիւմիւ վէ Թէտա-բիւրզիւնատէն վէգտէ գրընուճաղմըշ։

Ռուսիա տէվլէԹի, Դավգաս օր-տուսունա վէ իչէրի Ասիայա մահզա Ազագ սէնիպինատէն ասքէր վէ միւ-հիմմաԹ կէօնտէրէպիլիր օլսուզուն-տան, օր վէճհ իլէ Լէնի գալանընն մունհաֆազասը իլէ Ազագ սէնիպի տախի մունհաֆազա օրունուճաղընատան, պու իսԹիհքեամ շու սէպէպէ համլ օլունմուշ տուր։

ՏէվլէԹը միւշարալէյհա Նիգօլա-յէֆ Թէրբանէսինէ տախի պու անե-տէք ալԹը միլիոն ռուպլի սարֆ ի-տիպ, զըրկը ֆըրգաԹին Թէզիեահ-լարը տախի գուրմուշ տուր։ վէ բիւ-վայէԹէ կէօրէ, Դարա տէնիզտէ Ռուսիա տօնանմասը օրմայաճագատտա, Ռուսիա տէվլէԹի Նիգօլայէֆի Դա-բա տէնիզ սայմայրպ, Ռուսիա տախիլ-ինտէ պիր կէօլ սայմագտա տըր։

ՆիհայէԹ Օսմանիայա տախի էլ-լի միլիոն ռուպլի սարֆ օրունարագ Թիւճճար սէֆինէլէրինէ մախսուս պիր լիմանը քէպիր եարընմասը Թա-սավվուրատա օրուպ, պու լիման Ռու-սիայա ազիմ ֆայիտէ ճէլպ իԹմէք-տէն մատտա, Կարպ ալտուզ իԹասընա տախի ազիմ մուհասէնատը մուճիպ ատտա օրունուր։ "

—Պալիէրա գրալընքն Սպանիա գը-բալիչասը քէրիմէսի իլէ նըշանլանա-ճաղը պաղը զազէԹալէրտէ մուհար-բէր տիր։

—Ռէղայրատէ պաղը ճինայէԹ սա-հիպլէրի պէօյիւք պիր օրմանը եիրմի եէրինատէն ԹուԹուճատուրուպ, միւք քէ բէք զէօյիւք խնասարաԹ վերմիշ լէր տիր։

— Ամերիգա ճանիպինատէն չոր ա-ճայիպ խապէրլէրի ալընըզ։

Պու տէֆա Լիւ Լէոդ պէլտէսի-նին Ֆէնիքս նամ պանդասընատան իւչ եիւզ պին տոէտ ելրա չալընմըշ օր-տուզունատան, պիւԹիւն մէմլէքէԹ նէԹ իւսԹ օրմուշ տուր։

Պու մէպլաղը չապան հըրսրզ, ար-գատաշլարը իլէ պէրաբէր ԹուԹու-լուպ մահպէսէ իլգա օլունմուշ տուր, վէ պիրիսի տախի մահպէստէ քէնտի քէնտինի հօլտիրմուշ տուր։

Չալընան ագճէտէն անճագ տրԹ-մըշ պին լիրա գատար չէյ էլէ կէչէ-ճէք տիր տէնիր։

ՄէմլէքէԹ պու սրրգաԹ էնտիշէ-սի իլէ միւԹէէլիմ իքէն պաշդա պիր հավատիս տախի ճիւմլէյի տէհչէԹէ կիրիֆԹար իլէմիշ տիր։ Բէլգիւմ խմի իլէ օլան մէշհուր պիր պանդա սահիպինին օղլու Լոտուարա Բէլգիւմ պէշ միլիոն տիրքելի ռիալլըգ գըմ-Թինտէ սախԹէ պանդնօԹլար եաբըպ, վէ պու վէճհ իլէ պիր միլիոն լիրա-տան զիատէ ագճէ սահիպի օլտուգ-տան սօղրա պըրագրպ գաչմըշ, վէ հէնիւզ իղի Թօզու պուլունմամըշ տըր, պու սախԹէքեարլըգա կէրէք Բէլգիւմ պանդասը վէ կէրէք Կրա-համ պանդասը իֆլասա չըգըպ, սա-յըր չօգլարընա տախի պէօյիւք քե-տէրլեր օրմուշ տուր։

Տիկէր Թէրաֆտան խայրը հավա-տիսլէր տէ վար, Ռէնուպտա էյալէԹ-լէրէ պիրէր մուվագգաԹ հիւքիւմէԹ-լեր վերիլիպ, պու հիւքիւմէԹլերին դայրէԹ վէ համիյէԹի իլէ Թէրա-ֆէյինին խուսուսէԹի կիւն պէ կիւն Թէսկին օլուպ, եավաշ եավաշ հիւմ-լէսի Շըմալ պիրլիկինէ տախիլ օրմագ-տա տրբլար տէնիր։

—Ամերիգատան կէլէն սօն խապէր-լէրէ նաղարէն Ֆէնիքս պանդասըն-տան իւչ եիւզ պին լիրա մրգտարը սրրգաԹ իտէն տէլի գանլընըն խմի Ռէնքինա խմիշ, վէ պու իւչ եիւզ պին լիրանըն հէմէն ճիւմլէսինի պիր էքի սէնէ զարֆընտա էն պայազը պէն-նէլէր իլէ եէմիշ պիԹիրմիշ տիր։

Զօգ կէճէ օրմուշ էքի, քէնտիսի զայ ագըլ բանգօ ալԹընընտա, վէ բէքէլէրտէ ուլուսյա գալտրըզը հարտէ, սապահլարին պէշ եիւզ լիրա չամբա-նիա բարասը էօտէմէյէ մէճպուր օր-մուշ տուր։

Գահվէլէրտէ Թիւրքիս չաղբրան գըզլար, էլէրինի սէրպէսԹճէ չան-Թասընա սօգուպ, խաԹէտիքէրի գա-տար պանդնօԹ ալատիլիրէրմիշ, վէ քէնտիսի պունա աշբրը քէյֆէնիր վէ կիւլէրմիշ։

Գըզլն պիրի քէյֆիյէԹի տույ-տուգտա սէբիգ եիւզ գըրդ լիրալըգ պիր ԹէքԹաշ պըրլանԹա եիւզլիյիս կէԹիրմիշ բօլիսե Թէսլիմ իԹմիշ տիր։

Լիհասընը բօլիս հէր Թէրաֆը ա-բաշարմագտա օրուպ նասըլ քի տէ-տիք, անճագ ալԹմըշ պին լիրա Թօփ-լայապիլճէճէք տիր տէնիր։ պու սիւ-բէԹտէ Ռէնքինա պիր եըլտա ալԹ-մըշ պին քէսէ ագճէյէ եագընը բարա եէմիշ օլուր։

ՆիհայէԹ տիկէր Բէլգիւմիւն նէրտէ օրունուզունու պիրիպ խապէր վերէնէ տախի պէշ պին տօլար միւ-քեաֆաԹ վատ օլունմուշ տուր։

Մէ-ճաղի վէ Դ-էեֆի։

(613 էնճիլ Մէճմուատան պագիյէ։)

Պու անէտէք պու մատտէ հագ-գընտա հէր նէ սէօյլէսէք իսէ, բէս-մի միւքեաֆաԹ իւզրինէ իտի։

Տիւնեատա եաշայանլար բէք ալա պիլիրլէր քի հէր եէրտէ վէ հէր սի-արատա բէսմի միւքեաֆաԹ տայիմա շայեան օլանա վերիլմէզ, վէ տահա պէտԹէրիտէ շու տուր քի պաղը ան-լա շայեան վէ խսԹիհգագը օրմայան-լէրէ տախի վերիլիր, վէ բէք պէօ-յիւքլերի տէ վերիլիր։

Տիւնեանքն պու պիր չարէսիզ հալի օլուպ, պունու շիմալիյէտէք նէ մէտէնիյէԹ, նէ Թէրպիյէ վէ նէ տէ սայրը պիր ուսուլ Թէքմիլէն ըսլահ իտէմմիշ օլատ ղանանան, միւրատը մըզ նէ պու հալէ գրիԹիգա իԹմէք տիր նէ տէ պաղլարընն զիւիմիւնճէ քէնտիմիզէ պիր միւքեաֆաԹ տավէԹ իԹմէք տիր։

Միւրատընըզ պաշդա պիր պէօյիւք խայր տըր, վէ միւլքիւմիզիւ մահ-զա պու խայրա տավէԹ իԹմէք իչիւն, պու մուգատտէմէյէ մէճպուր օրմա-շուզ, իմմի կէլէճէմ տատէտէ։

ՄէտէնիյէԹլէ մէ'լուֆ օլան միլ-լէԹլէրտէ, պու բէսմի միւքեաֆաԹ-տան մատտա պաշդա հէգգը նէվ միւ-քեաֆաԹլար տահա վար տըր քի, հէր տիրի պիր ԹագրմԹագրմ գատահաԹ-լարը եէվմ պէ եէվմ էքսիլԹիրպ, պիր Թագրմ ֆաղիլէԹլէրէ տախի տէլա-լէԹ իտէր։

Պու միւքեաֆաԹլար տախի ագ-ճէ, մէտայլ, նըշան, հէտիյէ վէ տա-յրրէ իլէ իճրա օրունուպ ճինա ճինա տիր, վէ պունուն իչիւն տախի միւ-ԹէատրԹա խայրաԹլար վար տըր քի զիրատէ պէյան օլունաճագ տըր։

Մէսէլա եիրմի եա օրԹուզ սէնէ խանէլէրտէ տատագաԹլա խըզմէԹ ի-տիպ, նէ էլինտէ նէ ըրզընտա գու-սուրու օրմայան պիր խըզմէԹ քէնտա եա պիր եըլըգճրա պէշ պին օն պին զուրուշ միւքեաֆաԹ վերմէք։ Պու ուզուրա տատամ չըգմըշ, վէ մէսէլա օն պին զուրուշ իրատա կէԹիրիր պիր սէրմայէ վասիյէԹ իԹմիշ տիր, պու սէրմայէ հէր սէնէ օն պին զուրուշ կէԹիրիր, վէ պու օն պին զուրուշ հէր սէնէ պէօյլէ պիր ֆաղիլէԹ տա-հվալ խըզմէԹքետա վերիլիր։ Ամբա-բատտա պէօյլէ խայրաԹ տահիպլէրի բէք չօգ տուր, վէ հէր սէնէ պու վէճհ իլէ չօգյարընը գատատահաԹատան գուրԹարըպ ֆաղիլէԹէ Թէշվիգ ի-տէրլէր, վէ բու հալարընա բահմէԹ չը-գարմըրպ։ Պէօյլէ միւքեաֆաԹը մահսուսէլէր իչիւն պիր Թագրմ շու-քէԹլէր տախի վար տըր քի, պիրէր մըգտար սէրմայէ գօյուպ, պիրէր վէ պիր գաչար միւքեաֆաԹլար Թախսիս իԹմիշլէր վէ իտէկլէմէտ տիրլեր։

ԻչԹէ պու սէպէպտէն նաչը Ամ-բոքատտա արատատընտա եա գայրլըն-տա զիդրամէԹ միւշէԹի էշեալարը պուլուպ, պունու կէօրմիւրիւպ Ամ-մանէԹէ Թէսլիմ իտէնլէրէ, պիր գաչ տէֆա Թէքէրրիւր իԹմէքտէ միւ-քեաֆաԹլար վերիլիր։

Տէնիզտէն, չայատան, եանկընատան հայվանատ հըշքընատան վէ սայրը գա-զալը էշյէրտէն նէֆսինի Թէհլիքէյէ իլդա իտէրէք ճան գուրԹարանլարա միւքեաֆաԹլար վերիլիր։

ՍատագաԹա, համիյէԹէ, զայրէ-Թէ միւքեաֆաԹլար վերիլիր։ զըրա-Թատտա պէնատատա ԹիճարէԹտէ էմ սալինէ ֆայիգ վէ ումումի ֆայիտէ-լու շէյլեր իչրա իտէնլէրէ միւքեա-ֆաԹլար վերիլիր։

ՌիԹատէԹ իչիւն հատտարը ճի-սատպըզ միւքեաֆաԹլար վերիլիր, պիր մատտէ իչիւն էն էյի քիԹապ եազան քիմ իսէ օնա պու գատար ագճէ պէ-րիլմէն տէյի պիր Թագրմ միւքեաֆաԹ-լար Թախսիս օրունմուշ տուր։

Պիրէր տէ պունլարըն հիչ պիրի հէնիւզ եօգ տուր, վէ քիլիսէյէ եա ֆուգարայա բարա վերմէքտէն պաշ-գա սէվապ, Հարգ միլէԹլէրինէ հէ-նիւզ նամուսիմ պիր։

Օէնկինին պիրի, մագսէտի նէ ի-սէ, չըգարաա քէսէսինտէն պէշ պին եա օն պին զուրուշ հէր սէնէ մէյատա-նա գօյտա եախսիս պու գատար զու-րուշ կէԹիրիր պիր սէրմայէ Թախսիս իսԹիպ, հէր սէնէ օ գատար ագճէ հասրլ օլտա, վէ պու ագճէյի քէնտի միւբատանա կէօրէ պիր միւքեաֆաԹ միւնհասրը իԹմէք նէ տուտարը ալատագ, նէ խայրատա տէլալէԹ ի-տէմէզ, նէ գապահաԹլար մէքթ ի-տէմէզ։

ՄիրէԹիմիզատէն վէ միրէԹը ա-խէրատէն ֆուգարա, էհլը հիւնէր, սատրգ, զայրէԹլի, էլի Թէմիզ նիշէ քիմսէլիր սէֆիլէԹ եօլունատա պիր միւքեաֆաԹ պու լամատրգ լարը իչիւն ֆէնայէ մէյլ իԹմէքլերի կէօրիւլմէ-միշ մի տիր։

Մեհեմետ Ֆուզատա գրդեզարտան պիր իքիսինի, իւշլունիւ պէշինի, քեամիլլէրինէ վէ էհլիբզլըգլարընա շահատէթ օլունտուղու հալտէ էվլէնտիրմէք վէ էվլպարդ իթմէք իչլուն պիր միւքեաֆաթ թախսիս օլմուշ օլսա պու միւքեաֆաթա նայիլէ օլմազա շալըշան հիչ պուլունմազ մը, եալնոյա պուլունտուղու հալտէ էմնալ իւ ագրանընա հիչ պիր հիւսնիւ խուրէթ օլմազ մը, վէ նիչէլերի ըսլահ օլուպ, կիրիֆթաբ օլտուգլարը միւպթէշէլ լիդատէն դուրթուլմազլար մը։

Պունա էմնալ տահա նիչէ նիչէ միւքեաֆաթա շայեան հալլէր վար տըր քի, թաֆսիլինատէն ասրֆը նազար իտէրիզ։

Իսրիմը ՀԷԼԷՃԷ ՄԷՃմուապա.

Իրմէնի Գաթոլիկի Բաթրիգլիսինէ մախսուս օլան խաթթը Հիւմայունու հազրէթը Հ. Յահանէսին սիւրէթը միւնիֆէսի տիր։

ՄՈՒՇՐԻՊԻՆՃԷ ԱՄԻԼ ՕԼՈՒՆԱ

Նշանը շերիֆի Ալիշան սամի մէքանը սուլթանի թուղրան զարբան ճիհան սիթանիի խազանի հիւքմի օլտուր քի։

Ստամպոլ վէ Թէվֆիգի Գաթօլիք Բաթրիսի պուլունան Սէրվիան Յովհաննէս փիսգոպոսունա պու տէֆա հասուլճամպ ալլի լաղամ կէլիպ, միւթաալիգ օլան, իրատէի սենիսի միւլիքանէմ մուհիպլիճէ, Գաթօլիք միլլէթի միւթէպէրանընտան լաղամ կէլէնլէր, ուսուլի վէճհ իլէ Բաթրիքխանէսէ պիթթէճէմիս, իշ պու տարէնտէի պէրաթը Հիւմայունում ԼԹԹԻՒԻՍ իւլ միլլէթ իւլ Սէսիկիսէ, Նիկողոս բահիպ տամէթի ըուԹպէթուհու, ճիւմլէ մարիֆէթիսէ Բաթրիկլիսէ ենթիսապ օլունմուշ օլտուղունտան, գաբիմի վէճհ իլէ մուսայէնէ օլան ալթմըշ պին ագճէ բէմ բէշկիշ, վէ սենէվի իւշ եիւք օթուղ ակիպկ պին ագճէ մաղթուլնի թա խլմէք իւզրէ, մուսախսէրէն սունուհ վէ սուտուր խոնէ իրատի մէհապէթ ԼԹԹԻՒԻ Հէհրիսարանէմ միւգթէզլրի միւնիթիւլաղ, միլլէթը մէրգումի իւզրինէ Բաթրիքը նապ ու թայէին գըլընմըշ օլմազին, մէմուլիսէթինի միւթէդամին պարաը խաթթը Հիւմայունու Շահանէմ իլէ միւվէշէհ, իշ պու պէրաթը Հիւմայունամու վէրտիմ վէ պույուրտում քի,

Մուսմանլէհ Նիկողոս բահիպ Ստամպոլ վէ Մոստոս վէ Ռումէլի վէ Թէվֆիգի Գաթօլիք բաթրիքլիքինէ մուհթասարրֆի օլուպ, վէ բաթրիքլիքինէ թապի եէրլէրտէ օլան, մէրհասալար վէ բաբասլարը վէ Նասրաբի Գաթօլիքանէտէն Քիլոսանի վէ Սուբհանի վէ Մէլքիթի վէ Մարոնիթ միլլէթլէրինէն, քէնդիլիք մէրհասալարը վէ փիսգոպոսլարը վէ փաֆասլարը վէ քէշիշլէրի, վէ սայիր սիլ ճիմլի Գաթօլիք լոյասը, մուսմանլէհնի իւվէրլէրինէ Բաթրիք պիլիպ, բամբրիքլինէ միւթաալիգ ումուրլէրինտէ միւբռաճաաթ խոխպ, հէր վէճհ իլէ իթաաթ վէ ինդիլտա իտէլէր, վէ բամբրիքլինէ թապի եէրլէրտէ ալը վէ նասրի միւսմանագ օլան մէրհասալարը վէ փոփասլարը վէ գարասաշլարը, Բաթրիքի մուսմանլէհ արթըարը իւզրէ ալը վէ նասրի իթիքաք, ախէրէն քիմէնէ մումանաաթ իսլէմէյէ, վէ մէրհասալարտան պիրինին թէպոտի լաղամ կէլտիքտէ, Բաթրիքի մուսմանլէհնին մինրի իլէ մէմնուր թաղրիրի միւթէպէր թումուրաղ, ալտընտըրընտ տայիր հէր նէվի արզ վէ ինհա իտէր իսէ միւսաատ օլունա, վէ միլլէթը մէրսուսմէյէ մանխուս օլան քիրնա վէ մանասթիրլար պիրա էմրը շերիֆ, քիմէնէ թէֆթիշ վէ թէֆթանիս իթմէյիպ, վագի գատիմի վէ ուսուլու միւսթէպէրբէսի իւզրէ վարի օլան թամիր վէ թէրմիմ ելրինէ մուհտիճէթ գրընմայա։

Վէ պու մագուլէ գատիմի քիրնալէրի մարուզաթ վէ միրէսէլաթ իլէ ախէրէ վէրիմէյէ, վէ ախէրին տէկնի իշլուն քիրնա ճէ մանասթիրլարը էշեաընա թաարիզ ծլունմըշէ, վէ իէնին օլմագ իւզրէ ախպ վէ գապը իթտիրիմէյէ, վէ պիր թագրիպ ախպ օրնեմուշ ճեմ, մարիֆէթի շերիֆ կէրուշէ ինտա իլէ, մահալլերինէ թէսլիմ ելտնա, վէ ֆիլէ-թը մէրգումէտէն պէրի, այընկերի իւզրէ ագտը նիքեահ իտէճէք օտուզտա։ Բաթրիկի մուսմանլէհ վէ եախսա թայէին իտէճէյի վէքիլէրի մարիֆէթիլէ իճրա օլունուպ, ախէր թէրաքիտան միւտախէլէ իթիտրիմէյէ, վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին վէ մէրխասալարընին վէ վէքիլէրինին մարիֆէթի վէ իլնի էօղլէքէն, կէրէք Տէրսաատէթիմէ թաշրայարտա ալընէրինէ մուխալիֆ օլարագ, ագտ վէ նիքեահ իտէն փափասլարը վէ եախսա վէքիլէրինէն հագլերինէ լայիք կէլէն թէէսիսլերին իճրա իթմէքտէ, քիմէնէ թէրաքիտան միւտախէլէ իսլէմէյէ, վէ ագտը նիքեահ վէ ֆէսխը նիքեահ մատուսինտէ, այընկերինէ միւթալիք սայիր խուսուստա միւնազաա իսէն էքի զիմմի մահկնիերին Բաթրիք մուսմանլէհ վէ եախսա վէքիլէրի թահդիդ, այընկերի իւզրէ խալան խլէտիքտէ, վէ քիլիսալարինտէ եէմին վէրիւպ, ախօրօս թապիր օլունուր թէյտիպ իթտիքտէ, դաղթի վէ նէվապ տախլի թարուզ վէ թէճրիմ իսէմէյէ։ Վէ բայսէ ավքէթ պաշամագ վէ ավքէթ իւզրինէ ավքէթ ամմագ վէ զէվճէլերի ֆէվթինտէն սօզրա, անճագ իւշ տէֆտատագ թէկնիւլ իսլուպ, անտէն զնյատէ թէկնիւլ իթմէմէք, այընկերինէ մուխալիֆ օլմազ իլէ, օ մագուլէլերէ բուխսաթ վերիլմէյիպ, թէկտիպ վէ քիւշմէ օլունա, վէ այընկերինէ մուխալիֆ օլարագ նիքեահ իտէն բայանը քիվսէլէրինէ կիրմէսի, մուղայիրի այն օլունտուղունտան, օլ հալտէ ֆէվթ օլանլարը փափասլարի թէրաֆընտան գանտրըլմամը ղանընտա, գաղթի վէ նէվապ վէ սայիր զապթան ճանիպինտէն ճէպ վէ թէքիթ օլունմայա։

Վէ մէրխասալար վէ փիսգոպոսլար վէ բահիպ վէ քէշիշլէր վէ սայիր բայատան պիրի, քէնտի ալընէրի միւդթէզասընա, քիլիսալէրինէ վէ ֆուդարալէրինէ վէ բաթրիքլէրինէ, պիր ալ շէյ վէ եախսա սիւլիւս մալինի վասիսէթ իտիպ, պատէ ֆէվթ օլտուգլարընտա վէ վասիսէթլէրի նագիլ վէ մագպուլ օլուպ, այն վէ գայտէրլերինէ քէնտիս միլլէթլէրինտէն Գաթօլիք շահիտլերի իլէ շերիլէ խաթիմա օլունուպ, վարիսլէրինտէն մարիֆէթը շերիլէ ալալէրիլէ, վէ պիպ վարիս ֆէվթ օլան մէրխասալարը վէ փափասլարը վէ քէշիշլերին վէ գարապաշլարին վէ մարասէթ թապիր օլունուբ քէշիշ ավքէթլէրին, կէրէք նօգուտ վէ կէրէք էշիա վէ պարկիր վէ սայիր հէր նէ շեյլերի վար իսէ, Բաթրիք մուսմանլէհ վէ եախսա թէրաքիտան թայէին իսէճէկլի վէքիլէրի, միրի իշլուն ախպ վէ գապպ խլէտիքտէ պէյթիւլմէյ վէ գասամ վէ միւթէվէլլիլէր վէ մուհասրլար վէ սայրերի թէրաքիտան միւտախլէլ օլունմայա, վէ մէրհասէրէրի մէվճուտ պուլունմանարընա նօգուտ վէ սայիր էմվալ էշեպլերինէ, Բաթրիք վէ վէքիլերի թէրաքիտան վաղը եէտ գելմմայա, այընկերինէ մուխալիֆ վաղը հէրաքէթ Գաթօլիք մէրխասալարը վէ փափաս վէ քէշիշլերի, Բաթրիք մուսմանլէհ այընկերի իւզրէ թէէտիպ վէ սաչլարին թրոշ վէ քէնտիլերին փափաս վէ գարապաշլարտան ալը վէ ելիրաճիլէ, քի խալէրին ախէրլէ վէլտիքտէ, միւզթէզլար այընկերի իւզրէ, տէֆ վէ ելիրաճ օլունան փափասլարին եէրինէ իգթիլա իտէն փափասլարին թայէնին խուսուսունա, խարիճտէն քիմէնէ մանի վէ մէվսիմ օլմայա, վէ քէշիշ թայիֆէսինտէն քիլնա վէ մանասթիրլերի օլմայընտա, մանհալէ պէ մանհալէ կէլտիպ, սահիհ Գաթօլիք ըսպասընը խիրաճը այն էֆսատ իտէն, Բաթրիք մուսմանլէհ մարիֆէթիլէ, վէ ֆէրմանը շերիֆիմէ ասիպ օլունուպ, իգթիլա իտէն թէէտիպլերի պէր մուճիպի գանուն ճէպա իճրա օլունա, վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին բամբրիքլինէ թապ եէրլերտէ օլան, քիլնա վէ մանասթիրընէրինէ վէ քահֆիֆի միւշթէմէլատընա վէ այիր քիսալերինէ վարֆ օլան էշեա վէ հայվանաթլարընա, քիմէնէ թէրաքիտան միւտախէլէ օլունմայընտ, էօթեէտէն պէրիս օլակէլտիի վէճհ իլէ, զապթ վէ թասարուֆ օլունա։

Վէ Գաթօլիք բաեաարընտան էօթէէտէն պէրիս, էտա իսէկէլտիքլերի բուսուսմանթը միլլէտ, վէ սատապա ադճէլերի բաթրիքլիքանէնին բուսուսմանթ վէ մէսարիֆանթը, վէ Բաթրիքին ախտանթը քէմաքան էտա օլունուպ, թէրքտուտ վէ մուխալիֆէթ օլունմայա, վէ քիլնա վէ մանասթիրընը վէ վէքիլերի բաթրիքլիքը բուսուսմանտան, վէ բուսուսմանթը միլլէտէն ախպ վէ էքսա իսէրլէր իսէ, մուհասէպէլերի կէօրիւլուպ թաղմին իթտիրիմէսինէ քիմէնէ միւտախէլէ իսէմէյէ, վէ իշ պու բուսուսմանտան հէր գանը մահատ օլուբ իսէ օլուռն մէրխասալարտա վէ ախպ քէշիշ էրտէն, Բաթրիք մուսմանլէհնին ալտանը օտուզտա, թահսիլի իշլուն էմրը շերիֆիմ վէրիլմէպ, քէնտիս թէրաքիտան տախի մէքթուպլարի թայէին իսէճէյի ատէմլերինէ, գուզամի վէ նէվապ թէրաքիտան շերիլէ մուավէնէթ օլունուպ թահսիլ իթտիրիմ, վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին բուսուսմանի թահսիլի իշլուն թայէին իսէլտիլի ատէմլերինէ վէքիլերինէ, էմնաի բահտէ հէր վէճհ իլէ մուաֆֆէթ էմնէնէ վէ սալիմէն մուրուր վէ ուսուլերինէ տիգդամի օլունուպ, հատպէլ իճապ ճամէ վէ քիսվէ խոէր վէ սիրան թաշրերը իսէ մումանատի օլունմայա, վէ հէսխէ վէ նէսղլի միթաէպէ դրընմայա։

Վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին քէնտիսի իշլուն օլան պաղ վէ մախսուսաթընը, սատապա նամէյլէ, ըսշանը վերէկլիքլերի շերա վէ եազ վէ պալ վէ սայիր էշիպլերի խանէսինէ նագլինտէ իսկէլերտէ վէ գաբուլարտա թասիլ գատիմնէ մուխալիֆէթ կէօմրիւք իւմմանը թէրաքիֆերինտէն մուխալիֆէթ օլունմայա, վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին վէ մէրխասալարը վէ փիսգոպոսլարը քէնտիլերինէ վէ քիլիսալերինէ մախսուս օլան էշեալերինէն իսկէլերտէ վէ գաբուլարտա կէօմրիւք վէ պաճթալպ վէ ախպ իթտիրիմէյէ։

Վէ Գաթօլիք միլլէթինէն, պիրա զարազ վէ լարվիզ գապուլու Իսրայիլէթ իսէնդերին պիթթապ մէկնէպճէ միւտախլէտէն սալիմ օլանմագը տէրքեար օլուպ, ֆագաթ քէնտու բիրսարլի Իսրայիլէթի դապուլ իթմէմէ օլանլարա, հիչ քիմէնէ թէրաքիտան ճէպը վէ թէբլիֆ օլունմայա, վէ Գաթօլիք փափասլարընտան գէլի խալը հապս օլունմագ լազամ կէլտիքտէ, Բաթրիք մուսմանլէհ այընգէյուպ, ախէր թէրաքիտան հապս իթտիրիմէյէ։ Վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին ատամլանա վէ սիվար օրտուզու հայվանաթլարընա վէ ատամլերինէ վէ ճամէ քիսվէլերինէ թաշրտտա օլան, մէրխասա վէ էիգդոպոսլարը պարիր վէ հայվանաթլարընա մուտիճէ օլունմայա։

Վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին քէնտիսի իշլուն օլան պաղ վէ մախսուսաթընը, սատապա նամէյլէ, ըսշանը վերէկլիքլերի շերա վէ եազ վէ պալ վէ սայիր էշիպլերի խանէսինէ նագլինտէ իսկէլերտէ վէ գաբուլարտա թասիլ գատիմնէ մուխալիֆէթ կէօմրիւք իւմմանը թէրաքիֆերինտէն մուխալիֆէթ օլունմայա, վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին վէ մէրխասալարը վէ փիսգոպոսլարը քէնտիլերինէ վէ քիլիսալերինէ մախսուս օլան էշեալերինէն իսկէլերտէ վէ գաբուլարտա կէօմրիւք վէ պաճթալպ վէ ախպ իթտիրիմէյէ։

Վէ Գաթօլիք միլլէթինէն, պիրա զարազ վէ լարվիզ գապուլու Իսրայիլէթ իսէնդերին պիթթապ մէկնէպճէ միւտախլէտէն սալիմ օլանմագը տէրքեար օլուպ, ֆագաթ քէնտու բիրսարլի Իսրայիլէթի դապուլ իթմէմէ օլանլարա, հիչ քիմէնէ թէրաքիտան ճէպը վէ թէբլիֆ օլունմայա, վէ Գաթօլիք փափասլարընտան գէլի խալը հապս օլունմագ լազամ կէլտիքտէ, Բաթրիք մուսմանլէհ այընգէյուպ, ախէր թէրաքիտան հապս իթտիրիմէյէ։ Վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին ատամլանա վէ սիվար օրտուզու հայվանաթլարընա վէ ատամլերինէ վէ ճամէ քիսվէլերինէ թաշրտտա օլան, մէրխասա վէ էիգդոպոսլարը պարիր վէ հայվանաթլարընա մուտիճէ օլունմայա։

Վէ մէրխասա վէ փիսգոպոսլարը սաքին օլտուղլարը խանէլերինէ, գօնագ թէբլիֆինէ ընճիտ իթտիրիմէյէ, մէրխասա վէ փիսգոպոսլար իլէ պաղը քէսանը շերի չերիֆէ միւթալիգ տավալարը ղուհոր իտէր իսէ, Տէրսաատէթիմէ հէվալէ օլունարագ, շուրութ գոյուսունէ միւբաճաաթի իլէ, պէր վէճհը հագգանիյէթ ֆաալ վէ բույէթ օլունա, վէ Բաթրիք մուսմանլէհնին էմնալի վէճհ իլէ, քէնտիսի վէ գարու քէթխուտասը իլէ մանէն օն պէշ նէֆէր ճիզիյէ շերիսէ վէ ավարրը ղը տիվանիյէ վէ թէքեաճիֆի էօրֆիյէ միւթալէպէ օլունմայը, մուսմանլէհնի Նիկողոս բահիպ բաթրիքլիք մէղքիւրիւ պէր մինվալը մէշրուհ շուրութու գատիմյէսինէ բայէթիյէ, պէր վէճհը թէկպիթ, զալթ վէ թէսարիֆ իսրաֆ, ումուր վէ խոստուստա քիմէնէ թէրաքիտան վէճհէն մին էլիճուհ տախլուս թարուզ գրմայալար, շէօյլէ պիլիրէր ԱԼԱՄԻԹԸ շեյիֆէ իթիմատ գրարար։

Թահրիրէն էվխարը շեհրի սէֆերիս մոսը, սէնէ թասի վէ սրթթին վէ միէթէն վէ էլֆ։

١٢٦٩ Սանը Սէֆեր

Բաթրիգլիսէ մախսուս օլան պուխաթթը Հիւմայունու, կէչէն հաֆթա տերճ օլունան բուհանի հիւքիմէթին պէրաթը շերիֆի, վէ ասլը պույրուլտուսի Ալիլէր, պուլունտուղումուզ միւլքատ բուհանինին վէ ճիսմանինին պաշգա պաշգա հիւքիմէթլէր օլտուղունա, վէ պունլարընը պիրի պիրինէ գարըշմասը ճայիզ օլմատըղընա տալա պիր շէքք վէ շիպհէ պըրագամազ, պու հալտէ միւլէթտէն էն էանա վէ էն քիչլիք պիր զաթըն գաբգըպ միւլէթինին խաթթլար ֆէրմանլար վէ պույրուլտուլար իլէ սապիթ օլան հուգուգունու արամագ, տէյիլ գասահաթ իլլա էն պէօյիւք պիր վաճիպէի զիմմէթ տիր։

Լյէր պիղտէ պու միւլքիւն պու Փատիշահընը թէպասսը իսէք պիպիմ տէ սայրը միւլէթլէր վէ ագրան ուէմալիմիզ միսիլիւ պիր տիւնէէվի իտարէմիզ օլմագ կէրէք տիր։ Բաթրիսիմիզ վէ մէճլիսիմիզ օլմագ, եախսա հիչ օլմազնա բաթրիսի վէ մէճլիսի անտրըրաճագ պիր հիսէթիմիզ պուլունմագ, իճապը հալտէն վէ գայիէսի ումումիսէտէն տիր։ Լյօգ հէր պիրիմիզ պիրէր Գարուշին, Ֆրանչիսգան, Օգոստինեան, Մինորիթ եախսա Պարնապիթ իսէք, վէ Ֆամիլիասարըմըզ պիրէր մայրապէտ իսէլէր, օ վագըթ բուհանի հիւքիմէթ պիղէ քեաֆի տիր։

Պաղըլարը գալգըպ, շիմտիքի բուհանի հիւքիմէթին հատտա իւ հիսապա կէլմէզ էյլիքլերինի եիւգիմիզ վուրուպ պա իսուսուս էվ էվ տօրա շըպ, վէ էզպէր իթմէքլերի մէտհիյէ լիթանիալարընը թէբրար իտէրէք, պիղէրի թագպիհ իտէրլէր։

Պիզտէ պու էյլիքլերի թանրմա տըգ տէյիլ. վէ վագթընտա ֆարզ օլան մէտհինի տէ թաշա թաշա եապմըշըզ։

Լաքին իլէրիստէ էյլիսին միճէրբէտ, շու տիվար եա պու տիվարա մախսուս օլմասընը, վէ էյլիքտարընը զան պիր եէտը վահիա հիյէթի քէսպ իթմէսինի կէօրտիւքտէ, մէտէլէ չաթալանմըշ տիր։

Տիւնեէվինին բուհանիյէ հիչ պիր էսրարը օլմայընը, էն կիզլի կիւնարարա վարանտատը քէնտիլերինէ աչըպ, բուհանիէն տիւնեէվիյէ կէլինճէ հէր պիր շէյին գաթը էսրար փէրտէսի ալթընտա պուլունտուղունու կէօրտիւքտէ, զիհնիմիզ, պաղը մէրթէպէ պուլանմայա պաշամըշ տիր։

Վէ պաղը պինալարտա պաղը թաշլար աշիքեար շահատէթ իսէր քի տէնիր, միւլէթ մէ ֆուլ օլտուգճա պու էյլիքլէրէ հիսսէտար օլատիլիպ, ֆաիլ օլտուղու անտէ, անլէրտէն գօվուլմագտան պաշգա պիր հուգուգու եօգ տուր. եանի էյլէ պինալար վէ խայրաթխանէլէր քի, հավասը մէֆուլ պիր միւլէթին վէ զէմինի մէսթուր պիր հիւքիւմէթին տիր։ . . .

. . . . . .

Այբըլարը միւլէթին տիւնեէվի իտարէսինին մէսարիֆինի էօնիւմիզէ ալթընը, պէօյլէ պէտէ հավա վէ էյլիքտար պիր իտարէտէն, շիւքր իտէճէք եէրտէ շէքլա խրէտիրիմիզի քիւֆրանը նիմէթ ատտ իտէրլէր. վէ պունտա պիր թէհտիտ տոխի օլմագ իւզրէ, պիզ պիր բարա վէրմէյիզ. իտարէնիզի գօյուն, վէ մասրաֆլընըզը տա կէօրիւն պաղըրբրբար։

Լյէր միլէթլիք տէնիլէն շէյ պիր թիճարէթ գումրանիասը, պիր շիրքէթ, պիր պանգա իսէ, պու սէօզ հագգ տրը. պանգատտա քիմին հիսսէսի չօղ իսէ, սէօզ սահիպի տէ օլաբ. լաքին հայտէ միլլէթի տէ պիր պանգա թութարմ. վէ տեյէլիմ քի չօգ բարա վէրէն չօգ սէօզ սահիպի օլսուն. լաքին ճաճայիսի պուլունտա քի, շիրքէթ գայիսէսինէ տէ բայէթ օլունմայընը, հիչ բարա վէրմէյէրէք տէ սէօզ վէ նուֆուզ սահիպի օլմայա գալգըշըլըր. ջինքի միլէթին տիւնեէվի իտարէսի մէթի օլտուղու հալտէ տիր քի, պիր էտնաֆ մէսէլա սէնէտէ եիւզ զուրուշ վէրիրսէ, պիր զէնկին տէ պէշ պին եա օն պին վէրճէք, վէ նուֆուզ սահիպի օլաճակ. բէք ալա. լաքին միւլէթին տիւնեէվի իտարէսի օլմայընը տա նէ եիւզ զուրուշ վէրէն նէ տէ պէշ պին օն պին վէրէն պուլունմասընը հալտէ. էքի վէրմէյէնլէր պիր պիրինէ թէճավուզ իթմէսի նէտէն լազամ կէլիր. վէրտիմ տէյէրէք նուֆուզ սահիպի օլմայա պէլքիմ պիր աղ ագլմըզ էրսին. լաքին վէրմէյիմ տէյէրէք նուֆուզ սահիպի օլմայա. թաչլար չամթլար։

Պու մատտե պաղը իրզահաթա միհթաճ տրը. նասըլքի տէտիք միլլէթ պիր գումրանիսա պիր պանգա օլսա, զէնկինլէրին զիատէ բարա վէրմէսինէ ագլըմըզ էրէր, լաքին միւլէթլիք հիսէթինտէ պու թէքլիֆէ տալա հաճէթ օլմայընը, մահզա պիր թագսիմ վէ թէվզի սէհլի տիր։

Պիզիմ միւլէթին մասրաֆը, սէնէ պէ սէնէ բամբրիքխանէ վարիսատէրընտան մատտա, օլսա օլսա, եիւզ պին եա եիւզ էլլի պինէ պալըզ օլսապիրը. շիմտիքի ուսուլտե պու եիւզ էլլի պինին եէթմիշ պէշ պինինի էտնաֆ վէրիր, վէ եէթմիշ պէշ պինինի պէշ օն զէնկին. նասըլքի տէտիք պու պիր թէվզի եաղնըշը տրը. պիպէր օն պին նուֆուզլու պիր միւլէթ իսէք նուֆուսլու պաչինա օն պէշը զուրուշ վէրտէք միւլէթին մասրաֆը հասըլ օլուր. վէ զէնկինէ տէ եիւք օլմայա հաճէթ գալմագ. պու օն պէշ զուրուշ եէտի պուչուզունու տա զաթէն միւլէթ վէրմէյիզ տիր վէ վէրիր. վէ պիր եէտի պուչուգ իչլուն տահա միւլէթ նէ քէնտինի սաթմազը նէ տէ օ զատտար պէօյիւք պէօյիւք իմմիլնանլար ալթընա կիրմէլի տիր. եէտի պուչուգ զուրուշ իլէ անճագ պիր թավուզ, պիր դաղ բալարը սաթըն ալընմասիլիր. էյէր զէնկինլէր պիպի պու մագուլէ հայվանաթի եէրինէ գօյմուշ իսէ, պիզէ տէ ֆարզ օլան, լինսան օլտուղումուզա քէնտիլերինէ իսպաթ իթմէք տիր. վագտա Ինկիլթէրատա բարա իլէ նուֆուզ սաթըն ալընիրը, լաքին պունտան իչլուն տէ էքի իւչ միլիոն լիրա սարֆ օլունուր, պիր զկյաֆէթ պիր ճիւմարուշէ պիր էյլէնճէյէ սարֆ օլունան եէթմիշ պէշ պին զուրուշ իլէ պիր միւլէթ սաթըն ալմագ, ալանա տա բէզալէթ տիր սաթըլմանա տա։

Ֆուգարայա կէլտիքտէ ենինէ պու իմմինանը պուլուրուզ. հատտին վարիսէ զէնկինլէրին նագագ իթտիյի մէմուրլէրէ պիր շէյ տէօյէ, օ սատթ արգասընտան վարան իսթիֆա. վէ իսթիֆատան սօզրա բարա վէրմէմէք. տէմէք քի միւրատ ֆուգարա գայրըմագ տէյիլ իլլա ագճէ իլէ նուֆուզ սահիպի օլմագ. պէօյէ պիր նէվճարզ ատատագայա հիչ պիր տէյէճէք եօգ. լաքին պունտան տա էսասը ենինէ թէվզի եաղնըշըղը տրը. վէ քիմինին պիր փարա վէրմէյիպ. քիմինին չօգ փարա վէրմէսինատէն տիր, գօ միւլէթտէն հէր նուֆուս ֆուգարայա պէշէր օնար զուրուշ վէրսին, նէ պու թէքէլլիֆէ նէ տէ պու իմմինանա պիր հաճէթ գալմագ։

Ինհայէթիւլմը, պիզ քէնտիմիզի պէշէր օնար զուրուշ մէրմէմէք իչլուն զէնկինլէրէ սաթարագ, պունու տա աշիքեար սէօյլէրիզ, պու արտպոտ գա-

պահաթ զէնկինլէրին տէյիլ տիր. իւ-ր պիզիմ քէնտիմիզին տիր. քէնտի-նի գաղ կիսի եէտի պուչուգ ղուրուշ անլէրէ սահթանըն տըր զէնկին օլան, փարասը օլան. հէր եէրտէ հէր տիարտա քէլէբիր արար. պունու սէ-քիզ օն ղուրուշա քէնտինի սահթան տիւշիւնսիւն։

Խմոր խիւլասա իտէլիմ։ Անլէթին տիւնեէվի վէ բուհանի իտարէլէրի պիր պիրինէ գարըշմըշ տըր. վէ պու գարըշըգլըգտան տահա պիատէ գա-ըրըշըգլըգլար թէսէլսիւլիթմէքտէ տիր պու հիյէթ տիւնեէվկէ տէ խաթա տըր բուհանկէ տէ խաթա տըր. վէ խաթանըն արգասը պէլա օլմասա, պունտա տա պիր պէյիս եօգ տուր տէյէպիլիրսիք։ Պիզ քէնտիմիզ հէր նէ վագթ պիր խաթատա պուլուն-մուշ իսէք անիտ պէլասընը տա չէք-միշիզ. սայըրլարը տա հաքէղա. պու պապտէ հէր քէս ահվալը հաղրէ վէ մաղկէսինի թէֆթիշ իտէրէք տասի իսկեաթ օլապիլիր, վէ գուսրէթ գա-յիտէսի պիր եա իքի ասամ իչիւն օր մայըպ, ումումի տիր։

Խաթա իտէն հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, տէվլէթ եա միլլէթ, հիւքմ տար եա թէպտա, փիսգոբոս եա քէ-շիշ, տինտար եա տէհրի, ճիւմլէսի իչլէտիսի խաթանըն ճէզասընը չէք-ճէք տիր. վէ չօգ տէֆա եալնըզ քէնտիսի տէ քիֆայէթ իթմէյիպ, խանէտանը, սիլսիլէսի. ճէտ պէ ճէտ օ պէլա թահրիրնատա տա պուլունուր նասըլ քի հաղրէթը Այտէմին գապա-հաթը պիւթիւն ինսան ճինսինի պէ-լայի կիրիֆթար իթմիշ տիր։

Պու տուր հիւքմիւ Իլահի, պու տուր հիւքմիւ էպէտի։ Միլլէթիմէ պունու մանիւմ իթմէք, վաճիպէի զիմմէթիմ իսի, հիչ պիր խաթը կէօ-նիւլ հիչ պիր իհթիրազ սայմայարագ պու զիմմէթիմի թէքմիլէն եատա խլէ-սիմ. գուսուրու քիմէ ըրաձի իսէ օ սիւշիւնսիւն։

Միլլէթը Իրմէնիյէնին ըէիսի մու-ազզամը բուհանիսի օլան Մատթէոս Կաթողիկոս հաղրէթլէրինին մահը աղուսթոս եիրմի պիրինճի կիւնիւ վէ-ֆաթ իթթիսի խապէրը միւքէատէրի թէլէղրաֆլէ վասլ օլմուշ օլսուղու իչիթիլիր։

Ղէզալիք սապըգ բաթրիգ գայմա-գամը վէ Իզմիա մէրիասասը Սան-փան սէրվիսգոբոս հաղրէթլէրինին վէ-ֆաթի։

Վէ պիր միւատէթտէն պէրիս ա-լել միզաճ վէ էսէրի ֆիրաշ օլան Շահ-նազարեան Կարապետ վարդապետին վէֆաթը սասի իչիթիլմիշ տիր։

Օէվաթը միշար վէ մումայիլէյ-հիւմ միւթէհայանը բէհապլնտէն վէ մէանէտտարանը բուհանիսէտէն օլուպ, միլլէթէ վաֆիր իրզմէթ վէ շան իւ շէօհրէթլէրի օլսուղունտան, թէրճիւմէի ահվալլէրի իլէրիւտէ պէ-յան օլունճագ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

Գօլէրա Իլլէթի հէնկեամնտա ֆու-գարայա պէտիհավա մուալիճէ վէրէն էճզաճըլարընա պագրլմագ իւզրէ պապը Օ.ապթիկէտէ մուգիմ սըհհիյէ գօմիսսիօնու ճանիպլինտէն պիր գօմիթէ թէշգիլ օլունուպ պու գօմիթէ ամիրիւղիքը ղէվաթտէն մի-ըէքքէպ օլաճագ տըր։

Միւսիւ Մէքութ.
Մ. Նիգօլա Աբբէրի
Մ. Պոդրս
Մ. Հանաս

Օէվաթը մումայիլէյհիւմ հաֆ-թատա իւչ տէֆա եանի բաղար էր-թէսի, չաոշամպա, վէ ճումատա կիւն-լէրի Աբթուրգա սաաթ ալթըսան սաաթ սէքիզէ գատար Պապը միւշ-ըրի Օ.ապթիկէյէ թօբլանարագ, պա-լատ մէգքիւբ էճզաճը հիսապլարընը մուայենէ իտէճէքլէր տիր.

Պու գօմիթէնին իլք թէրաքիւմի 3/15, Մէպտեմբերատ վագի օլմուշ տուր.

Ֆուգարէյէ պէտիհավա էճզա վէ-բէնդէրին էճզաճըլարընը քեսֆֆէսի, տէֆթէրլէրինի վէ բէչէթալէրինի պէ-բատէր ալարագ մէգքիւբ գօմիթէյէ կէլմէլէրի խասսէթէն իլան օլունուր։

31 Աղոսթոս 1865
Պաշ Մէքրէթեր.

Միւթէվէֆա լիթօղրաֆ միւսիւ Ֆէնրի Գայօլուն ալաճագլըարը վէ վերէճէքլիլէրի, Պէյօղլու ճատասէսին-տէ նումէրօ 221 մաղազայէ թէշրիֆ իսիւպ, հիսապլարընը վէ սէնէտէլէրի-նի միւսիւ Վ. Միլլէնէ թագտիմ խլէմէլէրի ենաղ օլունուր։ Ալաֆրան-կա սեպտեմբերին խիթամընտա, պու խուսուսլարա տայիր հիչ պիր մաթ-լուպաթ գապուլ օլունմայաճագ տըր։

Միւթէվէֆա միւսիւ Գայօլուն կերէք պատմախանէսի վէ կերէք լի-թօղրաֆիասը սապըգը վէճհ իլէ իշլէ-մէքտէ տիր. Պէյօղլունտա. 204 նու-մէրօ թապլանասընտա։ 2

Պահճէ գաբուսու ճիվարընտա էճզաճը Հիւբմիւղ աղանին գարշըսին-տա վագի Ն 27 տիւքքեանտա էն-վայի բանթալանլուք գազմիր գումաշ-լար, տիւրլի եէլէքլիքլէր, ֆանէլա կէօմլէքլէր, չուգա վէ էմալի մալլէր, վէ շալ թագլիտի խըրգալարգվէ էլպի-սէլիք գումաշլար վէ մէշհուր ֆէ-բրաճէլիք, վէ զէնկէ թայիֆէսինէ միւ-թաալիք սայրը էշեալէր, ճէմիսի տի-յէթի ասլիսինտէն եիւզտէ օթուզ թէնզիլ իլէ պիլ մէզայիտէ ֆիրուխթ օլունաճաղընին պէյանի իլէ, իսթէբլի օլան զէվաթին տիւքքեանը մէզքիւրէ թէշրիֆլէրի պապընտա իլանա իսլթի-տար օլունմուշ տուր։

Իշպու մէզատա կիւզերան իտէն սեպտեմբերին պիրինճի չարշամպա կիւնիւնտէն պաշլայաճագ տըր։ 2

Ամերի պէպէյէ Ռեպորտ սորը։

Ալաֆրանկա սեպտեմբերին օն ի-քինճի վէ օն իւչիւնճիւ կիւնլէրի էօյ-լէտէն իքի սաաթ էվվէլ Պէյ օղլուն-տա քեսին Ինկիլթէրրա սեֆարէ-թինտէ ամիրիղղիքը չէյլէր մէզատ ի-լէ սաթրլաճագ տըր։

Ի-չ բէէս կէնճ արատա ամերը, տէօրթ բէէս տուր Աբրահամ ամ-լարը, պիր բէէս թայ, պիր Օսմանը ամը, պիր Ռուսկա ինէյի, պոլ սիւտ վէրիր. իքի Հինտիսթան ինէյի, իքի արատա. գօչում թագըմը վէ սայրբէ։

Ռումի սեպտեմբերին ալթը վէ եէտիսինտէ վէ Ինկիլիզ սէֆիրի սա-պըգ Սըր Հէնրի Պուլվերին պիր թա-գըմ խանէ մոպիլէլէրի սաթրլաճագ տըր, վէ պունլարը, կէօրմէք իսթէ-յէնլէր, սէֆարէթխանէտէ հէր ան այնէն կէօրէպիլիրլէր։

Զ Մ. ՊԸ Գ.

Այսաքիրի Շահանէ հայմանաթը իչիւն լուզումի օլան իքի եիւզ էլլի պին քիլէ շարիրն պիր գաչ տէֆա տըր իլան օլունան միւնագասասը պիլ իճ-բա շէրայիթի միւգաբրէրէ վէ մալիւ-մէսի վէճհ իլէ պէ հէր քիլէսի օն ղուրուշ եիրմի պէշ փարայա թիւճճար-տէն միւսիւ Թէզօլզոս եէնի Տիւնեա իւզերինտէ պուլունուպ պունուն շէհրի էյլալի Ռումինին ալթընճը փա-ղար երթէսի կիւնիւ միւնագասայը ախիրէսը իճբա օլունաճաղընտան վէ սիհաւլէթ օլմագ իչիւն Թալիպի զու-հուրինտէ էլլիշէր պին քիլէ տասի վէ-րիլէճէյի ճիհէթլէ իթթայա բաղլոպ օլանլէրին եէվմ մէզքիւրտէ սաաթ ալ-թրտա Տարը Շուրայի ասքէրկէ կէլ-մէլէրի իճապ իտէր։

31 Օգոստոս 1865
Պապի Մէքրասքէր

Այսաքիրի ճէնապի միւլիւքեանէ թայինաթը իչուն ճէնօվա փիրինճի իլէ բուղէնի գէյթ վէ սապան վէ նօհուտ վէ ֆասուլիանընն միւպայեասի իչուն միւնագասասը իճբա օլունաճաղընտան երզաքի մէզքիւրէնին իթասընա բաղլոպ օլանլէրին իչպու շէհրի էյալի բու-մինին տօպուզունճու, փէնչէմկէ կիւնիւ սաաթ ալթրտա Տարը Շուրայի ասքէրկէ կէլմէլէրի։

Լէնի գաբուլ խարիճինտէ եալը սը-բասընտանումէրօ ՅԿտէ լքի պապ խա-նէ ալթըշար եէտիշէր օտալը վէ քէպիր մախսէնլէր վէ գուլյու սարնիճլէր իլէ պէրապէր մութպախլարը վէ տէնիզ իւզերինէ չըգմա թահթաբոշլարը վէ պիրինին ալթընտա աթ ախըրը իւ-զերի իքի օտա պու իքի խանէ-տէն պիրիսի թալիպլինէ սահթըլաճագ օլուպ իսէքքի օլանլար Պալըգ բաղա-բընտէ Նաֆիյէ խանընտա Աղաքեան Մաթէոս իլէ կէօրիւշսին։

Տարէր Ինագիսո-Ռեան Դպրոց Յօրինեալ Ի Հ. Դ. Վ. Տէրտէրեան Ի Մխիթարեան Ուխտէ Վիէննա Ի Տպարանի Մխիթարեանց 1865–ՌՃԺԴ

Այս անղուգական դասագրքին պաճանչելի յատկութիւններուն վրայ, գալ շաբթու կը խօսինք։

ԱՌ ՉԵՌՆ ԳԵՂԵՑԿԱՊՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՍԲԴՍԲԵՑ ԵՒ ՎԻՄԱՐԵԱՑ

ՅՈՎՍԷՓ ԳԱԶԱԶԵԱՆ

Աբրեամ Հայկազեան ընկերութեան Ի Պէյնրուշ

Կոստանդնուպոլիս

1865

Պէշկիթաշի Հայկազեան ընկերութեան այս նուէրը, ու ճարատ գեղեցկագրին այս արդիւնքը, ամէն դպրատան աղոց ձեռք գտնուելու արժան է։

ՊՕՐՍԱ 1865	Օգոս՝ 31			ՄԷՏՔԻՒՔԵԱԹ	Բարար կը՝ Օգոս՝ 30	Սալբ 31	Չարշամպա Սեպտ. 1	Բէնշէմպէ 2	Ճումա 3		Ճումա կը՝ 4
Լօնտ՝ 3 այ վատէ Ղրշ.	108 1/4			Մէճիտիյէ լիրա · Ղրշ.	103	102 20	102 20	102 20	102 20	102 20	102 20
Փարիս " "				Միւմթազէ ֆայ. ալտնը "	61 17	61 38	62 28	62 12	68 18	62 26	62 7
Վարսկիա 3 այ վատէ "	23 30	23 40		Օն սէ՝ թէրթ. ֆայ՝ ալ՝ "							
Լիվորնա " "				Գօնսօլիտէ · · · · · "	54 7	54 28	55 18	55 2	55 8	55 16	54 37
Ճէնովա " "				Գօնսօլիտէ ճէտիտ · "	54 7	54 28	55 18	55 2	55 8	55 16	54 37
Նաբոլի " "				Թէրթիպանը բանկա "	53 17	53 38	54 28	54 12	54 18	54 36	54 7

ԶԱՒԻՐԷ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

		Ղուրուշ
Թայդան Արնաուտ · · · · · · ·	քիլ	26–27
Խոտայիլ · · · · · · · · · ·	"	22–23
Գալաս · · · · · · · · · · ·	"	· — ·
Ռումէլի Պալչըգ սէրթ · · · ·	"	16–17
" Գուրշաղ · · · · · · · · ·	"	· — ·
Եղոֆ գրըլճա · · · · · · · ·	"	16–17
Իպրայիլ գրընօվ · · · · · · ·	"	18–20
Խամայիլ · · · · · · · · · ·	"	—
Վարնա գրընօվ · · · · · · ·	"	20–21
Գուրշաղ գրընօվ · · · · · · ·	"	19–20
Պալչըգ գրընօվ · · · · · · ·	"	19–20
Գօգօրօզ Գալաս · · · · · · ·	"	· — ·
Աբրա · · · · · · · · · · ·	"	8–9

Մէվճուտաթ 400,000։

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ տիրհէմ · · · · · · · · · · · ·
ԹԻՖԹԻՔ Էնգարլ · · · · · · · · · · · ·
ՃԷՀՐԻ · · · · · · · · · · · · · · · ·
ՊԱԼ ՄՕՄՈՒ · · · · · · · · · · · · · ·

ԷՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՋԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕՋ ՀԷՖԷՏԻ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ ըրիսմ 6=10 լիպրա գանթար	· · ·
Լիվէրբուլ 10 լիպրա · · · · · · · ·	· · ·
Օլանտա տէպրու 6-10 լիպրա · · ·	· · ·
Ամէրիքա 8 · · · · · · · · · · · ·	· · ·
Ֆրանսըզ · · · · · · · · · · · · ·	275–280
Ինկիլիզ լիթօղ · · · · · · · · · ·	· –245
Օլանտա էքսթրա · · · · · · · · ·	· –245
" պիրինճի · · · · · · · · · ·	230–232
" իքինճի · · · · · · · · · ·	· · 230
" իւչիւնճի · · · · · · · · · ·	227–228
Ֆրանսըզ · · · · · · · · · · · · ·	227–228
ՏԷՄԻՐ Ինկիլիզ չէչիա լամա տէօրթ	· · ·
քէօշէ եուվարլագ · · · · · · · ·	· 68–70
" եարմա · · · · · · · · · · · ·	· 74–75
" սաճ չէչիա իլէ · · · · · · · ·	110–115
" չէմպէր · · · · · · · · · · ·	100–110
" Մոսկով չէչիա · · · · · · · ·	125–130
ԳԱԼԱՑ · · · · · · · · · · · · · ·	670–675
ԻՈՒՐՀԱՒՆ Ինկիլիզ · · · · · · · ·	· · 140

Գուրշաւն Ֆրանսըզ · · · · գանթար		
Զեէլիւ պիր սրֆիր 0 սանտրգ · ·	"	170–190
" իքի սրֆիր 00 · · · · · · · ·	"	170–190
ՍԱՀՄԱՆ Մարսիլիա չէչիա · · ·	"	· · 150
" Ինկիլիզ 40 օգկասը պիր	"	· · ·
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ · · · · · · · · · ·	"	· 35–40
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ · · · · · · · · ·	"	100–200
ՋԱՃԸ ԳՐԳՈՐԱՋ · · · · · · · ·	"	· 26–28
ՀԱՊ Ինկիլիզ · · · · · · · · · ·	"	· 50–55
ԿԵՕՋ ԹԱՃԸ Ինկիլիզ · · · · ·	օգկա	· · · 5
ԳԱՃԱՎ Գարօ ֆինօ · · · · ·	% "	· 1050
" Իքինճի · · · · · · · · · ·	"	· 1000
" Իւչիւնճի · · · · · · · · ·	"	900–920
ՁԻՎԼԻՏ Ինկիլիզ · · · · · · · ·	"	100–125
ԳԸԲՄԸՋ · · · · · · · · · · · ·	"	· 30–60
ՊԻՊԷՐ Լօնտրա Մարսիլիա · · ·	"	5 1/2–5 3/4
ՆԸՐՀԱՏԸՐ Ինկիլիզ · · · · · ·	"	· · · 6
" Մէսրը ԴէճՈՒՈ էօգ · · · · ·	"	· · ·
ԹԷՆԵԿԷ + նշան չինֆթ սանտրգ · ·		290–300
ԲՕՄ Ամերիգա · · · · · · · 1 կալոն		8 3/4 10 1/2
" Ինկիլիզ · · · · · · · · · ·	"	· 12 1/2

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԿՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօրիք Եէնի խանտա Թիւլպէնտէան Յովակիմ։
ԱՏԱՆԱ · Բալամուտ օղլու Յակոբ աղա։
ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ · Կարապետեան Վարդան
ԷԿԻՆ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ԷՆԳԱՐԷ · Սինօր Ճիօվանի Լէօնարթ։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ոսկիեան Ենգարէլի Կարապետ աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Յակոբեան Արմին աղա Գապաղ։
ԷՐԶՐՈՒՄ · Շապանեան Գրիգոր էֆենտի։
ԹԷՖԹԻՐՏԱՂ · Մամէլեան Պետրոս աղա։
ԹՐԱՊՈՒԶԱՆ · Մամէլեան Պետրոս աղա։
ԻԶՄԻՐ · Թէսատրէճիյան Ս. Սուքիան աղա։
ԻԶՆԻՄԻՏ · Գ. Տ. Թ. Գասպարեան։
ՀԱԼԷՊ · Յ. Ս. Քուրքճեանօֆ։
ՄԱՐԱՇ · Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ՊԻԼԻՃԻԿ · Տէրբաս Թի օղլու Պետրոս աղա։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։
ՎԱՐՆԱ · Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։
ՎԻԵՆՆԱ · Զըրաճը Վիչէն աղա։
ՓԷՕԹԱՀԵՍ · Լիւլճեան Անտոն աղա։

ՄԻԻԷԼԼԻՓԻ ԴԱԶԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԷՄԹԱԱՑԻ ՖԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԵԼԸ Ն՝ 47
Յ. ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ